Vilniaus universiteto studijų programų rengimo, vykdymo ir tobulinimo tvarkos aprašo priedas

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Neformalusis švietimas ir edukaciniai projektai	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Justina Garbauskaitė-Jakimovska Kitas (-i): dokt. Gintė Marija Ivanauskienė	VU Filosofijos fakultetas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji		Pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Mišraus mokymosi	2 semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):**

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas		
Kurso tikslas - plėtojant studentų supratimą apie neformalųjį švietimą, jo įgyvendinimo kontekstus ir priemones, padėti būsimiems ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ugdymo mokytojams pasirengti vaikų neformaliojo švietimo organizavimui, edukacinių projektų rengimui ir vykdymui.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	**Studijų metodai**	**Vertinimo metodai**
Gebės komunikuoti idėjas, informaciją, problemas ir jų sprendimus, susijusius su vaikų ikimokykliniu, priešmokykliniu, pradiniu neformaliu ugdymu, pristatyti jas profesinei bendruomenei ir kitai auditorijai rengiant edukacinius projektus (SP-1.1)	Mokslinės ir metodinės literatūros, neformaliojo švietimo dokumentų ir tyrimų analizė. Diskusija	Dalyvavimas paskaitų ir seminarų diskusijose; Projekto pristatymas
Gebės, siekiant vaiko įtraukaus ugdymo, bendrauti ir bendradarbiauti su įvairių poreikių turinčiais ugdytiniais bei švietimo dalyvių grupėmis (tėvais/globėjais, kolegomis, švietimo pagalbos specialistais, socialiniais dalininkais) (SP-1.2)	Renginių, būrelių ir projektinės veiklos analizė (dalyvavimas gyvai arba filmuotos medžiagos peržiūra). Diskusija	N mokyklos neformaliojo švietimo analizė ir pristatymas; Refleksija
Gebės koordinuoti veiklas įvairiose besimokančiųjų amžiaus grupėse, dirbti skirtingose aplinkose, grupėse ar tarpdalykinėse (tarptautinėse) komandose (SP-1.3)	Renginių scenarijų, edukacinių projektų rengimas (darbas grupėse)	Projekto paraiškos rengimas ir pristatymas
Gebės prisiimti atsakomybę už tautos kultūros, pagarbos žmogui, socialinės	Įtraukianti paskaita.	Dalyvavimas išvykose, diskusijose. Refleksija

atsakomybės, pilietiškumo, aplinkosaugos vertybių puoselėjimą ir kritiškai vertinti jų ugdymą darnos ir tvarumo aspektais (SP-2.3)	Vizitai į neformaliojo švietimo įstaigas	
Gebės analizuoti, kritiškai vertinti, reflektuoti savo darbo rezultatus, veiklą įvairiuose neformalaus švietimo ir ugdymo kontekstuose ir teikti švietimo pagalbą atsižvelgiant į veiklos rezultatus, švietimo poreikius ir sociokultūrinius pokyčius (SP-2.4)	Projektų analizė Darbas grupėse	Edukacinių projektų pristatymas
Gebės savarankiškai parengti ir įgyvendinti įvairias užmokyklines ir viešosios edukacijos programas ir projektus, skirtus ikimokyklinio, priešmokyklinio amžiaus ir pradinių klasių mokinių neformaliam ugdymui (SP- 5.5, 6.5)	Projekto paraiškos rengimas, kitų parengtų projektų vertinimas ir analizė, grįžtamojo ryšio teikimas, diskusija	Paraiškos parengimas ir projekto pristatymas Aktyvus dalyvavimas

Temos	**Kontaktinio darbo valandos**							**Savarankiškų studijų laikas ir užduotys**	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	**Visas kontaktinis darbas**	**Savarankiškas darbas**	**Savarankiškai atliekamos užduotys**
1.Neformalus švietimas (NŠ) Lietuvoje ir Europoje: tikslai, principai ir vertybės, galimybės ir problemos. Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija, kiti dokumentai. Neformaliojo švietimo organizacijos. Nacionalinė parama neformaliojo ugdymo veikloms. Neformaliojo švietimo tyrimai Lietuvoje ir užsienyje.	6		2				10	15	Išstudijuoti pasirinktus/ nurodytus švietimo dokumentus ir straipsnius NŠ klausimais ir pasirengti seminarams; Tekstų skaitymas: • Smith, M. K. (2001) • Lietuvos švietimo būklės analizė (p. 51 - 59) https://www.lrs.lt/sip/getFile3?p_fid=3446 • Ruškus et al. (2009), p. 9-19 Pasiruošimas seminarui: **1. Dokumentų analizė:** • LR švietimo ir mokslo įstatymas • Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija **2. Interneto svetainių apžvalga:** • https://www.neformalusugdymas.lt • https://www.lmnsc.lt/ Žinių gilinimui: La Belle, T. “Formal, non- formal and informal education: a holistic perspective on lifelong learning”
2.Neformaliojo švietimo formos. Stovykla kaip	2		4				6	13	N mokyklos neformalaus ugdymo galimybių analizė (VMA)

neformaliojo ugdymo erdvė.									
3. Ugdytojo profesinė kompetencija, pasirengimas, asmeninės savybės, laikysena.	4		2				4	12	Skaitymas: Klocker, S. (2006), p. 37-48. Žinių gilinimui: Kolb A.Y., et al. (2014) Interviu su N būrelio vadovu (VMA)
4. Grupė neformaliajame švietime: grupės raida, mokymasis su grupe, iš grupės. Mokymasis iš patirties. Patirtinio mokymosi procesas, refleksija ir jos įgyvendinimas. Neformaliojo ugdymo veiklų projektavimas: ugdymo tikslų formulavimas, metodų parinkimas ir refleksijos planavimas.	4		4	4			12	16	Skaitymas: Teresevičienė, M., Gedvilienė, D. (1999); Gailius et al. (2013) p. 10-80. Kolb, D. (1984)
5. Projektas kaip NŠ įrankis. Projekto įgyvendinimo žingsniai: poreikių analizė, planavimas, įgyvendinimas, vertinimas. Projektinės veiklos kokybės vadyba. Mokymosi projekte užtikrinimas. Erasmus+ programa: ištakos, vertybės, galimybės	4		6	6			18	26	Susipažinti su: - Erasmus+ programos vadovu http://www.erasmus- plius.lt - Erasmus+ programos paraiškų vertinimo rekomendacijomis ekspertams - paraiškų neformaliojo švietimo krepšeliui gauti teikimo tvarka ir formomis. Stovyklos projekto paraiškos rengimas ir pristatymas.
Iš viso	**20**		**18**	**10**			**48**	**82**	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Projekto paraiškos rengimas	30 %	Semestro metu	3 balai – Aiškiai pagrįstas projekto poreikis. Numatyti realistiški tikslai ir kūrybiškos priemonės (ugdomosios veiklos) jiems pasiekti. Tikslai ir priemonės yra detaliai aprašomi, pagrindžiant ryšius. Numatytos tikslų pasiekimo įsivertinimo technikos. Projektas nuoseklus, logiškas ir detalus. 2 balai - projekto poreikis ir tikslai pakankamai pagrįsti. Numatomi realistiški tikslai ir priemonės (ugdomosios veiklos) jiems pasiekti, nors gali būti šiek tiek neaiškumo. Tikslai ir priemonės yra aprašomi, nors gali trūkti detalių ar aiškumo. Numatyti kai kurie tikslų pasiekimo įsivertinimo metodai, tačiau gali trūkti nuoseklumo arba išsamumo. Projektas didžiąja dalimi nuoseklus, nors gali būti esminių detalumo ar loginių ryšių pagrindimo trūkumų.

			1 balas – Projekto poreikis pagrįstas nepilnai. Numatyti realistiški tikslai ir priemonės (ugdomosios veiklos) jiems pasiekti. Tikslai ir priemonės yra aprašomi. Numatytos tikslų pasiekimo įsivertinimo technikos. Projektui stinga detalumo ir loginių ryšių. 0 – neparengtas arba nepilnai parengtas projektas.
Projekto pristatymas seminaro metu	20%	Semestro metu	Projekto idėjos ir pagrindinių aspektų (Projekto kontekstas ir poreikis, tikslai ir uždaviniai, metodai ir veiklos, numatomi rezultatai ir nauda) pristatymas seminare: 2 balai - pristatymo metu buvo išsamiai ir aiškiai pateikti visi aspektai. Argumentuojama projekto svarba, nurodomi konkretūs tikslai ir veiklos, aiškiai demonstruojama, kaip šie elementai dera tarpusavyje ir kaip siekiama numatytų rezultatų. Atsakoma į klausimus, argumentuojama. 1 balas - pateikti pagrindiniai aspektai, jiems trūksta išsamumo ar aiškumo. Pateikiami pagrindiniai tikslai, veiklos ir rezultatai, bet stokojama detalumo, aspektams skiriamas dėmesys paskirstytas neproporcingai. Į klausimus atsakoma paviršutiniškai, nedemonstruojamas įsigilinimas į skirtingus projekto elementus ir jų tarpusavio sąsajas. 0 balų – pristatymas neparengtas arba pristatant projektą nedalyvaujama, į klausimus neatsakoma.
Interviu su neformaliojo ugdymo veiklos vadovu (-e) ir lyginamoji analizė	30 %		Kiekvienas studentas atlieka individualų interviu su neformaliojo vaikų švietimo veiklos vadovu (-e). Interviu metu siekiama atskleisti ugdytojo profesinį pasirengimą, kompetencijas, profesinį tapatumą, ugdymo tikslus, taikomus metodus ir darbo ypatumus. Grupėse atliekama interviu rezultatų lyginamoji analizė, išskiriant bendras tendencijas, skirtumus ir neformaliojo ugdymo veiklos savitumą formaliojo švietimo kontekste. 3 balai – Atliktas išsamus ir informatyvus interviu, atskleidžiantis pagrindinius NVŠ ugdytojo profesinės veiklos aspektus. Grupinėje analizėje nuosekliai ir sistemingai palyginti skirtingų interviu rezultatai, išskirtos bendros tendencijos, skirtumai ir prieštaravimai. Suformuluotos aiškios, konkrečiais interviu duomenimis pagrįstos išvados. Demonstruojamas kritinis NVŠ ugdytojo profesinės veiklos, kompetencijų ir neformaliojo ugdymo savitumo supratimas. 2 balai – Atliktas interviu, atskleidžiantis pagrindinius NVŠ ugdytojo profesinės veiklos aspektus. Grupinėje analizėje palyginti interviu rezultatai, tačiau analizė daugiau aprašomojo pobūdžio, nepakankamai išryškinamos bendros tendencijos ar skirtumai. Išvados iš esmės pagrįstos surinktais duomenimis, tačiau stinga analitinio gylio ir kritinio vertinimo. 1 balas – Interviu atliktas, tačiau surinkta informacija fragmentiška, nepakankamai atskleidžiami NVŠ

			ugdytojo profesinės veiklos ypatumai. Grupinėje užduotyje daugiausia apibendrinami atskiri interviu, stokojama sistemingo jų palyginimo. Išvados paviršutiniškos, menkai pagrįstos surinktais duomenimis. 0 balų – Interviu neatliktas ir (arba) nepateikta interviu rezultatais pagrįsta lyginamoji analizė.
Aktyvus dalyvavimas ir užduočių atlikimas	20 %	Semestro metu	Aktyvumas, argumentų dėstymo nuoseklumas ir logika, temos išmanymas, rėmimasis šaltiniais, originalumas, tinkamas žodynas. 2 balai - aktyviai ir konstruktyviai dalyvauja diskusijose, reflektuoja savo patirtį, argumentuotai pateikia savo nuomonę, kelia probleminius klausimus, atsako į kitų keliamus klausimus, atlieka daugiau nei 90% užduočių. 1.5 balo – aktyviai ir konstruktyviai dalyvauja diskusijose, reflektuoja savo patirtį, argumentuotai pateikia savo nuomonę, atsako į kitų keliamus klausimus, atlieka daugiau nei 70% užduočių. 1 balas – dalyvauja diskusijose, atsako į kitų klausimus, pateikia nuomonę, atlieka daugiau nei 40% užduočių. 0 – nedalyvauja diskusijose, atlieka mažiau nei 40% užduočių.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Adomaitienė, J.	2016	Projektai mokymo(si) procese: andragoginės sąveikos optimizavimo aspektas: monografija		Klaipėdos universitetas
Eshach, H.	2007	Bridging In-school and Out- of-school Learning: Formal, Non-Formal, and Informal Education**.**	Journal of Science Education and Technology, Volume 16, Issue 2, pp 171–190.	https://link.springer.com/article/10.1007/s10956-006-9027-1
Gailius Ž. et al.	2013	Darbo su jaunimo grupėmis vadovas: neformaliojo ugdymo praktika Lietuvoje		http://www.3sektorius.lt/docs/Darbosujaunimogrupemisvadovas2013_2013-08-20_12_00_47.pdf
Garbauskaitė-Jakimovska, J.	2023	Tarpti neformaliuoju ugdymu: post-struktūralistinė neformaliojo (jaunimo) ugdymo analizė		Vilniaus universiteto leidykla. https://epublications.vu.lt/object/elaba:159669076
Garbauskaitė-Jakimovska, J. et at.	2024	Neformaliojo (vaikų, jaunimo, suaugusių, senjorų) švietimo 2020 – 2023 metų situacijos identifikavimo ir neformaliojo ugdymo kokybės vertinimas Vilniaus mieste		https://svjc.lt/wp-content/uploads/2025/02/Vilniaus-miesto-neformaliojo-svietimo-ugdymo-analize.pdf
Klocker, S. (sud.)	2006	Manual for facilitators in non- formal education		https://rm.coe.int/16807023d1

Kolb, D.A.	1984	Experiential learning: experience as a source of learning and development		https://carleton-wp-production.s3.amazonaws.com/uploads/sites/313/2022/12/Experiential_Learning_Experience_As_The_Source_Of_-1.pdf
Morris, R.A., McWhorter Sember, B.	2012	Sėkminga projektų vadyba		Vilnius: Verslo žinios
Ruškus et al.	2009	Neformalusis švietimas Lietuvoje. Faktai, interesai, vertinimai.		https://www.smm.lt/uploads/lawacts/docs/689_091c031457a04e461c9470c2699c4d20.pdf
Smith, M. K.	2001	What is non-formal education?		http://infed.org/mobi/what-is-non-formal-education/
Teresevičienė, M., Gailienė, D.	1999	Mokymasis bendradarbiaujant		Vilnius: Garnelis
Zuzevičiūtė, V.	2011	Projektų vadyba švietime: studijų knyga aukštųjų mokyklų studentams		Kaunas: Pasaulio lietuvių centras

Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. V- 554 redakcija) ir kiti dokumentai
https://smsm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/smm-svietimas/svietimas-neformalusis/dokumentai-1/
Neformaliojo vaikų švietimo galimybės
https://smsm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/smm-svietimas/svietimas-neformalusis/
Neformaliojo ugdymo aktualijos
https://www.nsa.smsm.lt/old/wp-content/uploads/2020/07/Neformaliojo-ugdymo-aktualijos-2012.1.pdf

Neformaliojo vaikų švietimo finansavimas (+dokumentai)

- https://www.lmnsc.lt/neformaliojo_svietimo_finansavimas/
- https://www.neformalusugdymas.lt

L'éducation non-formelle ou comment apprendre tout au long de la vie [Neformalus ugdymas arba kaip mokytis visą gyvenimą] https://www.animafac.net/blog/l-education-non-formelle-ou-comment-apprendre-tout-au-long-de- la-vie/

Papildoma literatūra

Bowdin, G.A.J. et al.	2012	Events management		
Kolb, A.Y. et al.	2014	On Becoming an Experiential Educator: The Educator Role Profile	Simulation & Gaming, Vol. 45(2) 204–234	DOI: 10.1177/1046878114534383
La Belle, T.	1982	Formal, non-formal and informal education: a holistic perspective on lifelong learning	International Review of Education, p. 159-175	https://link.springer.com/article/10.1007/BF00598444
Zuoza A., Buliolis A., Zuozienė I.	2016	Sporto renginių organizavimas ir vykdymas mokykloje		

(Vilniaus universiteto studijų dalyko (modulio) aprašo tipinė forma anglų kalba)

COURSE UNIT (MODULE) DESCRIPTION

Course unit (module) title	Code

Academic staff	Core academic unit(s)
Coordinating: **Other:**	

Study cycle	Type of the course unit

Mode of delivery	Semester or period when it is delivered	Language of instruction

Requisites	
Prerequisites:	**Co-requisites (if relevant):**

Number of ECTS credits allocated	Student's workload (total)	Contact hours	Individual work

Purpose of the course unit		
Learning outcomes of the course unit	**Teaching and learning methods**	**Assessment methods**

Content	Contact hours							Individual work: time and assignments	
	Lectures	Tutorials	Seminars	Workshops	Laboratory work	Internship	**Contact hours, total**	**Individual work**	**Tasks for individual work**
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
...									
Total									

Assessment strategy	Weight %	Deadline	Assessment criteria

Author (-s)	Publishing year	Title	Issue of a periodical or volume of a publication	Publishing house or web link
Required reading				
Recommended reading				

NOTE: *Including Open Educational Resources in the reading list is recommended*